

Geçici Kabule Engel Kusur ve Eksikler

Geçici Kabul

Sözleşmeye bağlanan yapım işi ile ilgili yapılacak işin teknik tarifleri, özel şartnameleri gibi hususlar ihale dokümanında belirtilmiştir.

Borçlar Kanununun Eser Sözleşmeleri başlıklı 471. maddesinde; “Yüklenici, üstlendiği edimleri işsahibinin haklı menfaatlerini gözetererek, sadakat ve özenle ifa etmek zorundadır” şeklinde belirtilmiştir. Yüklenici yapacağı imalatlarda idarenin kullanım amacına uygun şekilde imal etmek durumundadır.

Yüklenici taahhüt ettiği işin kabulünü yapabilmesi için YİĞŞ’nin 41. maddesinin 4. Fıkrasında belirtildiği üzere; “Kabul komisyonunun oluşturulması ve işyerine gönderilebilmesi, yapılan işin kusurlu ve eksik kısımlarının bedelleri toplamının işin sözleşme bedelinin yüzde beşinden fazla olmamasına bağlıdır.

Bu oranı geçmeyen kusur ve eksiklikler, aynı zamanda işin idareye teslimine ve kullanılmasına ve/veya işletilmesine engel olmayacak ve herhangi bir tehlikeye meydan vermeyecek nitelikte olmalıdır” şeklindedir. Öncelikle yüklenici geçici kabul için başvuruda bulunduktan sonra yapı denetim görevlilerinin işin ön incelemesini yaparken, yapılan işe ait kusurlu ve eksik imalatların bedelini bulup, bu bedelin yüzde beşten fazla olduğu takdirde işin kabule hazır olmadığı şeklinde belge düzenlemelidir.

Geçici Kabulde Yapı denetim görevlisi

Yapı denetim görevlisi bunu tespit etmeyip geçici kabul teklif belgesi düzenledikten sonra komisyon kurulması halinde, geçici kabul komisyonu aynı işlemi yapmak zorundadır. Yapılan işe ait eksik ve kusurlu kısmın işin sözleşme bedelinin yüzde beşinden fazla olduğu takdirde, durumu bir tutanakla tespit eder ve idareye bildirimde bulunur.

Bu durumda işin kabulü yapılmamış olup, işin süresi bitmişse şayet, işe günlük gecikme cezası uygulanır. İşin tamamlanmasına müteakip yüklenici yeniden geçici kabul başvurusunda bulunmalıdır.

Ayrıca yapılan işe ait eksik ve kusurlar yüzde beşin altında olması, işin kabule hazır olması anlamına gelmeyecektir. Bu oran altında olan işler yapılacak işin kullanımına, işletilmesine ve herhangi bir tehlikeye mahal vermeyecek şekilde olmalıdır. Örneğin söz konusu yapım işi yüksek katlı bir yapı olup her ne kadar asansör imalatı olmuş olsa dahi şayet asansör devreye alınmamış ise bu kusur yapının kullanılması açısından engel bir durum olduğu aşikârdır.

Geçici kabul/Kısmi Kabul İşlemleri

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “Geçici Kabul” başlıklı 41. maddesinin 13. Fıkrası; “Sözleşmesinde taahhüdün tamamlanan ve müstakil kullanıma elverişli bu kısımları için kısmi kabul yapılacağı belirtilen işlerde veya sözleşmesinde kısmi kabul yapılması öngörülmemekle birlikte,

işin yürütülmesi sırasında önceden öngörülemeyen zorunlu nedenlerle ihtiyaç görülmesi durumunda; yukarıdaki usullere uygun olarak kısmi geçici kabul veya kabuller yapılabilir. İşin kısmi kabulünün yapılmış olması işin bütününe geçici kabulü yapıldığı anlamına gelmez” şeklindedir.

Bu hükümlere göre sözleşmeye bağlanan yapım işinde yüklenicinin taahhüt ettiği işin belli bir kısmını tamamlayıp müstakil kullanmaya elverişli hale getirdiği takdirde bu kısımları idare ihtiyaç duyduğu durumda kısmı kabul yaptırabilir.

Aynı zamanda YİMKY'nin "kısmi kabul yapılması" başlıklı 14. maddesinde; "İhale dokümanında belirtilmiş olması şartıyla taahhüt konusu işin tamamlanmış ve müstakil kullanıma elverişli bölümleri için, işin bütününe geçici kabulünün yapılmış anlamına gelmemek kaydıyla, kısmi geçici kabul yapılabilir.

Kısmi geçici kabul yapılan bölümler için bu Yönetmelik hükümleri aynen uygulanır" hükmüne yer verilmiştir. Hem şartname hem de yönetmelikte kısmi kabul için "tamamlanma ve müstakil kullanıma elverişli olma" şartının olması uygulamada dikkat edilmesi gereken önemli bir etmendir.

Geçici Kabul Örneği

idare tarafından ilan edilen; dilatasyonlu fakülte inşaatında dilatasyonun bir kısmı için kısmi kabul öngörmesi halinde isteklilerin uygula projelerini iyi incelemesi gerekmektedir.

Şayet kısmi kabul öngörülen bloğun müstakil kullanımına imkan olmadığı (çatı sisteminin bir bütün olması, radye temelin tek parça olması veya ısıtma sisteminde kazan dairesinin diğer blokta yer alması gibi hususlar) anlaşılması halinde

idareye itirazda bulunmalı aksi halde işin ihale edilip sözleşmeye bağlandıktan sonra kısmi kabul öngörülen işe ait ciddi sıkıntılara sebep vermektedir.

Ayrıca uygulamada yaşanan problemlerden biride kısmi kabul öngörülen bir işte kısmi kabule konu olan kısım için yüklenicinin yapacağı iş yıllara sari olmayıp işin tamamının yıllara sari olması halidir. Böyle bir durumda kısmi kabule konu olan imalatlar için Gelir Vergisi kesintisinin yapılp

yapılmayacağıdır.